

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Економіка туристичної фірми

спеціальність	не обмежено	обов'язковість дисципліни	Обов'язкова
освітня програма	не обмежено	факультет	Управління торгівельно-підприємницькою та митною діяльністю
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	економіки та бізнесу

ВИКЛАДАЧ

Волосов Анатолій Михайлович

Вища освіта: спеціальність «Економіка торгівлі»

Науковий ступень: кандидат економічних наук, 08.00.04- «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)».

Досвід роботи – понад 35 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- співавтор монографій та фаховий статей, зокрема 2 – у виданнях, проіндексованих у наукометричних базах Scopus/Web of Science;
- співвиконавець держбюджетних і госпдоговірних НДР;
- учасник наукових і методичних конференцій;
- автор методичних розробок;

телефон

0671580338

електронна пошта

a.volosov@btu.kharkov.ua

дистанційна підтримка

Moodle

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	отримання здобувачами вищої освіти глибоких теоретичних знань і набуття навичок творчого підходу до оцінювання існуючих механізмів функціонування туристичних фірм та обґрунтування рішень з їх удосконалення
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота, індивідуальні завдання, командна робота
Специфічні результати	<ul style="list-style-type: none"> • знати: зміст підприємництва в туризмі; складові та характер впливу зовнішнього та внутрішнього середовищ об'єкта підприємницької діяльності; ресурсний базис підприємства; складові виробничої програми підприємств секторів туризму; економічну суть показників функціонування підприємств галузі; особливості ціноутворення в сфері туризму; • вміти: оцінювати матеріальне забезпечення фірми; аналізувати результати діяльності туристичної фірми та підприємств суміжних галузей; формувати ресурсний потенціал підприємств і заходи з підвищення ефективності його використання; оптимізувати поточні витрати підприємств і собівартість туристичного продукту; обґрунтовувати ефективну виробничу програму, плани реалізації, формування доходу та прибутку; встановлювати ціни на продукти та послуги туристичної фірми; застосовувати відповідний методичний інструментарій виконання потрібних розрахунків.
Обсяг і форми контролю	4 кредити ECTS (120 годин): 30 годин лекції, 30 годин практичних, модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – іспит.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	<p>ЗК 06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p> <p>ФК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності</p> <p>ФК 04. Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління</p> <p>ФК 06. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування</p> <p>ФК 08. Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем</p> <p>ФК 16. Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктами туристичного бізнесу</p>	Програмні результати навчання	<p>ПРН2. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук</p> <p>ПРН6. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів</p> <p>ПРН8. Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися</p> <p>ПРН10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем</p>
--------------------	---	--------------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. Економічне управління туристичною фірмою

Лекція 1	Економічні основи туристичної діяльності	Практичне заняття 1	Туристичний бізнес та перспективи його розвитку на Україні	Самостійна робота	Правові основи організації туристичних фірм, організаційно-правові форми туристичних підприємств. Види планів і методів планування діяльності. Зовнішні та внутрішні чинники впливу на обсяг і структуру реалізації туристичного продукту. Інформаційна база та джерела її формування для економічного управління туристичною фірмою. Методи нарахування амортизації. Продуктивність праці та методи її вимірювання. Механізм та форми мотивації персоналу.
Лекція 2.	Туристичний ринок та особливості його функціонування	Практичне заняття 2	Обґрунтування стратегії туристичної фірми		
Лекція 3	Економічна стратегія та планування діяльності в туристичній фірмі	Практичне заняття 3	Економічний аналіз обсягу реалізації туристичних послуг		
Лекція 4	Формування та реалізація туристичного продукту	Практичне заняття 4	Розробка продуктової програми туристичної фірми		
Лекція 5	Виробнича програма підприємств туристичного бізнесу	Практичне заняття 5	Оцінка стану та ефективності використання активів фірми		
Лекція 6	Необоротні та оборотні активи туристичної фірми	Практичне заняття 6	Планування потреби туристичної фірми в активах		
Лекція 7	Трудові ресурси та оплата праці	Практичне заняття 7	Ефективність використання персоналу та коштів на матеріальне стимулювання		

Модуль 2. Фінансово-економічні результати діяльності туристичних фірм та їх оптимізація

Лекція 8	Ціноутворення в галузі туризму	Практичне заняття 8	Формування цін на туристичні послуги	Самостійна робота	Особливості та фактори ціноутворення в туризмі. Механізм регулювання цін. Цінова політика туристичної фірми на національному та міжнародному туристичному ринку. Класифікація доходів туристичної фірми. Політика оптимізації доходу. Напрями зниження собівартості послуг. Форми внутрішнього страхування господарського ризику та оцінка їх ефективності. Методи оцінки ефективності інвестиційних проєктів. Правове регулювання економічного розвитку туризму в різних країнах. Сертифікація та стандартизація в туризмі
Лекція 9	Джерела формування та напрями використання доходу туристичних фірм	Практичне заняття 9	Формування та напрями використання доходу туристичних фірм		
Лекція 10	Поточні витрати та собівартість туристичного продукту	Практичне заняття 10	Оцінка поточних витрат та собівартість туристичного продукту		
Лекція 11	Система формування й розподілу прибутку туристичних підприємств	Практичне заняття 11	Планування витрат туристичної фірми		
Лекція 12	Рух грошових коштів у туристичних фірмах	Практичне заняття 12	Оцінювання та планування прибутковості та рентабельності		
Лекція 13	Запобігання ризику та банкрутства туристичних фірм	Практичне заняття 13	Планування руху грошових коштів туристичної фірми		
Лекція 14	Інвестиції в економіці туризму	Практичне заняття 14	Оцінювання ризиків та запобігання банкрутства туристичної фірми		
Лекція 15	Державне регулювання економіки туризму	Практичне заняття 15	Інвестиційні проєкти в туризмі та механізм їх реалізації		

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Дядечко Л. П. Економіка туристичного бізнесу : навч. посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2007. 224 с.
2. Економіка підприємства : підручник / під заг. ред. Ковальської Л. Л. та Кривов'язюка І. В. Київ : Кондор, 2020. 700 с.
3. Економіка рекреації та туризму : навч. посібник / О. А. Сущенко, О. О. Стрижак, Н. А. Дехтяр та ін. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 347 с.
4. Мальська М. П., Рутинський М. Й., Білоус С. В., Мандюк Н. Л. Економіка туризму: теорія та практика: підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2014. 544 с.
5. Світлична В. Ю., Александрова С. А. Економіка туризму : підручник. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2022. 167 с.

Методичні рекомендації

1. Економіка туристичної фірми : конспект лекцій для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищ. освіти ден. та заоч. форми навчання, спец. 242 Туризм / уклад.: А. М. Волосов. Харків : ДБТУ, 2023. 46 с. (рукопис).
2. Методичні рекомендації для проведення практичних занять з дисципліни «Економіка туристичної фірми» для здобувачів першого (бакалавр.) рівня вищ. освіти ден. та заоч. форми навчання, спец. 242 Туризм / уклад.: А. М. Волосов. Харків : ДБТУ, 2023. 36 с. (рукопис).
3. Филипенко О. М., Волосов А. М. Планування діяльності підприємства : навч. посібник. Харків. ДБТУ, 2022. 224 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

СИСТЕМА		БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 60	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 40	підсумковий іспит
Модульне оцінювання	60 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на семінарських заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.